

FESTSPILLENE
I BERGEN

PROGRAM
KR 20

HÅKONSHALLEN

TORS DAG 28. MAI KL 19:30

Den danske strykekvartett

m/Christian Ihle Hadland

BERGEN
INTERNATIONAL
FESTIVAL

27. MAI — 10. JUNI
2015

BALANSEKUNST

I DNV GL (tidligere Det Norske Veritas) er vi opptatt av sikkerhet, kvalitet og integritet. Vi er nå 16.000 ansatte i 100 land, som hver dag jobber mot et felles mål: En sikker og bærekraftig fremtid. Vår rolle består ofte i å balansere næringslivets og samfunnets interesser. Vi kaller det balansekunst.

Vårt samarbeid med Festspillene understøtter denne forpliktelsen overfor samfunnet. For kultur og samfunn går hånd i hånd.

Derfor er vi stolt hovedsamarbeidspartner for Festspillene i Bergen.

Lær mer om oss på www.dnvgl.com

Den danske strykekvartett The Danish String Quartet & Christian Ihle Hadland

HÅKONSHALLEN

Torsdag 28. mai kl 19:30
Thursday 28 May at 19:30

Varighet: 1 t 40 min inkl pause
Duration: 1 h 40 min including interval

Den danske strykekvartett

The Danish String Quartet

Rune Tonsgaard Sørensen fiolin *violin*

Frederik Øland fiolin *violin*

Asbjørn Nørgaard bratsj *viola*

Fredrik Schøyen Sjölin cello

Christian Ihle Hadland piano

SKANDINAVISK TRAD. FOLKEMUSIKK SCANDINAVIAN
TRAD. FOLK MUSIC

Utdrag fra *Excerpts from Wood Works*

Arr. Den danske strykekvartett *The Danish String Quartet*

CARL NIELSEN (1865–1931)

Strykekvartett nr. 4 i F-dur *String Quartet no. 4 in F major*, op. 44

1. Allegro non tanto e comodo
2. Adagio con sentimento o religioso
3. Allegretto moderato ed innocente
4. Molto Adagio – Allegro non tanto, ma molto scherzoso

Pause *Interval*

JOHANNES BRAHMS (1833–1897)

Pianokvintett i f-moll *Piano Quintet in F minor*, op. 34

1. Allegro non troppo
2. Andante, un poco Adagio
3. Scherzo: Allegro
4. Finale: poco sostenuto – Allegro non troppo – Presto, non troppo

Introduksjon ved Gunnar Danbolt kl 18:55

Introduction in Norwegian by Gunnar Danbolt at 18:55

Konserten tas opp av NRK. *The concert is recorded by NRK, the Norwegian Broadcasting Corporation.*

Støttet av Oticon Fonden. *Supported by Oticon Foundation.*
Sponset av *Sponsored by DNV GL*

Folkemusikk er musikken til alle småstedene

– om arbeidet med *Wood works*

Folkemusikk er den lokale musikken, men egentlig er den alle steders og alle menneskers musikk. Som elver har melodiene og dansene strømmet sakte fra region til region: når en spillemann kom over en melodi, spilte han den og gjorde den til sin egen før han leverte den videre. Man eier aldri en folketone, man bare låner den en stund.

For innspillingen *Wood works* (2014) lånte vi og arrangerte et utvalg toner som vi er svært glad i. Vi spiller dem som strykekvartett, som er en av de mektigste musikalske grupperingene vi kjenner til. Strykekvartetten er en rendyrket konstruksjon: fire enkle instrumenter av tre. Men enkel som den er, er strykekvartetten i stand til å uttrykke utallige farger, nyanser og følelser – og det er akkurat det folkemusikken gjør. Vår hensikt er å slå sammen disse to enkle men kraftfulle elementene: folkemusikken og strykekvartetten. Vanligvis er strykekvartetten reservert for klassisk musikk. Nå ønsker vi å se hva som skjer når vi lar den nordiske folkemusikken strømme gjennom disse treinstrumentene i strykekvartetten. Fungerer det? Vi håper det. Og husk: vi bare lånte melodiene. De er allerede levert tilbake.

Tekst: Den danske strykekvartett

Folk music is the music of all the small places

– om arbeidet med *Wood works*

Folk music is local music, but as such it is also the music of everywhere and everyone. Like rivers, the melodies and dances have flowed slowly from region to region: whenever a fiddler stumbled on a melody, he would play it and make it his own before passing it on. You don't own a folk tune, you simply borrow it for a while.

*On the recording *Wood works* (2014) we borrowed and arranged a selection of tunes that are all very close to our hearts. We perform them as a string quartet, one of the most powerful musical vehicles we know of. The string quartet is a pure construct: four simple instruments made of wood. But in all its simplicity the string quartet is capable of expressing a myriad of colours, nuances and emotions – just like folk music. Our idea is to marry these two simple but powerful things; the folk music and the string quartet. Normally the string quartet has been reserved for the classical masters. Now we want to see what happens when we let the Nordic folk music flow through the wooden instruments of the string quartet.*

Does it work? We hope so. And remember: we simply borrowed these tunes. They have already been returned.

Text: The Danish String Quartet

Folkemusikkinspirerte klanger

– om Carl Nielsens Strykekvartett nr. 4 i f-dur, op. 44

Carl Nielsen er regnet for å være Danmarks fremste komponist. Han vokste opp i fattige kår på Fyn, men i en musikalsk familie. Moren sang og faren spilte både fiolin og kornett – og selv lærte han av sin far å spille begge disse instrumentene. Allerede som niåring skrev han sin første komposisjon.

Etter en grundig utdanning, blant annet på Det Kongelige Musikonservatorium i København, begynte han for alvor å komponere. I dag er han vel mest kjent for sine seks symfonier, tre konserter for henholdsvis fiolin, fløyte og klarinett, og sin blåsekvintett. Men han skrev altså også strykekvartetter, og i tillegg både operaer og Lieder. Han begynte i en sen-romantisk stil med Edvard Grieg og Johannes Brahms som forbilder, men gikk så over til å skrive i nyklassisk stil før han etter hvert utviklet et mer moderne tonespråk.

I den *fjerde strykekvartett* er første sats preget av en kombinasjon av det vi kan kalle en vev av polyfoniske klanger med toner, som kan ligne på glad fuglekviser. Andre sats har noe nesten katedralaktig over seg, mens den tredje er lystig, og den siste begynner alvorlig, men har et morsomt og iørefallende sidetema som vi kan nynne på i pausen.

Det som gjør at denne strykekvartetten peker fremover, er at Carl Nielsen eksperimenterer med tonaliteten – han kan begynne en sats i én toneart og slutte i en helt annen, ofte som følge av en slags musikalsk kamp. Han blander melodiske linjer inspirert av folkemusikken med mer kompliserte, moderne klanger. Og ikke minst, som i første sats, kombinere kontrapunkt, dvs. at han setter en eller flere melodier til grunnmelodien – med en mer moderne variasjonsteknikk.

Sounds inspired by folk music

– on Carl Nielsen's String Quartet no. 4 in F major, opus 44

Carl Nielsen is considered Denmark's greatest composer. He grew up in humble conditions in Funen, but in a musical family: his mother was a singer and his father played both violin and cornet – and taught Carl to play both. He was only nine years old when he wrote his first composition.

After a thorough training, including time at the Royal Danish Conservatoire in Copenhagen, he started composing in earnest. He is best known today for his six symphonies, three concertos (violin, flute and clarinet) and his Wind Quintet. However, he also composed string quartets, operas and lieder. His early works were in a late romantic style inspired by Edvard Grieg and Johannes Brahms, but he went on to write in a neoclassical style as he developed a more modern tonal language.

In his String Quartet no. 4 the first movement is a combination of polyphony and birdsong imitations. The second movement is almost cathedral-like with references to Danish national songs, while the third is a scherzo full of surprises. The finale starts in slow and serious mood, but its light-hearted second theme is so memorable that you may find yourself humming it in the interval.

What makes this string quartet point towards the future is Carl Nielsen's experimentation with tonality – he may start a movement in one key and end in another, often as the result of a kind of musical struggle. He mixes melodic lines inspired by folk music with more complex modern sounds. And furthermore, as in the first movement, he combines his use of polyphony – juxtaposing countermelodies with the principal tune – with a more modern variation technique.

Veksling mellom lyse og mørke stemninger

– om Johannes Brahms Pianokvintett i f-moll, op. 34

Kveldens siste verk er Johannes Brahms kjente *Pianokvintett i f-moll*, op. 34, fra 1864. Brahms arbeidet lenge med denne komposisjonen. Allerede i 1861 skrev han det meste av dette stykket ferdig, men da for en strykekvartett med en ekstra cello. Denne instrumenteringen var han ikke fornøyd med, og omarbeidet den til en sonate for to piano. Men hans nære venninne, pianisten Clara Schumann, sammen med den store fiolinisten Joseph Joachim, overtalte ham til å gjøre den om til en pianokvintett. Og det var et godt råd.

Første sats, *Allegro non troppo*, utvikler seg av et åttetakters motiv som så varieres på de mest intrikate måter både melodisk og rytmisk. Ikke minst det siste. Han vever det hele sammen ved hjelp av kontrapunkt, og ved å la melodilinjer vandre fra instrument til instrument. Satsen er mektig som et handlingsmettet epos i miniatyr.

Den *Andante* som følger, har en helt annen karakter – lysere og romantisk. Rytmen er rolig, og istedenfor den kontrapunktiske vev, er det pianoet som dominerer med et relativt enkelt akkompagnement av strykerne. I den tredelte satsen (a b a) utgjør midtdelen det man ofte kaller et forsonende himmelsk lys.

Tredje satsens *Scherzo* utgjør igjen en helt ny verden – mer mørk og problematisk. Her får vi høre en marsj med en synkopert rytme som utvikler seg til en kort fuge. Men også her er midtdelen lysere, om ikke av andre grunner så for å understreke mørket på begge sider.

Finalen har rondoform – den begynner med et tema i celloen, som tar opp noe av stemningen fra forrige sats. Så følger en serie episoder avbrutt av rondomotivet. Også her veksler lyse og mørke stemninger før det hele føres til en kraftfull konklusjon.

Tekst: Gunnar Danbolt

Variation between light and dark moods

– on Johannes Brahms's Piano Quintet in F minor, opus 34

The last work on the evening's programme is Brahms's famous Piano Quintet in F minor from 1864. He worked on this composition for a long time, and in 1861 had almost completed it for a string quartet with an extra cello. He was not satisfied with his instrumentation however, and reworked it as a sonata for two pianos. Then his close friend, the pianist Clara Schumann, and the great violinist Joseph Joachim persuaded him to rework it further as a piano quintet. That was good advice.

The first movement, *Allegro non troppo*, develops out of an eight-bar motif which is subjected to intricate variations, melodically and even more so rhythmically. He weaves the entirety together with the aid of counterpoint, and by passing the melodic lines from instrument to instrument. The movement is forceful as an action-filled epos in miniature.

The subsequent *Andante* has a completely different character – lighter and romantic. Its rhythm is calm, and instead of intricate counterpoint the piano is the dominant feature over a relatively simple string accompaniment. The central section of the ternary form (ABA) is what is known as a conciliatory heavenly light.

The *Scherzo* of the third movement takes us to a completely new world – darker and more problematic. We hear a syncopated march which develops into a short fugue. The trio here is lighter too, if for no other reason than to emphasise the surrounding darkness.

The finale is in rondo form. It starts with a cello theme with some of the atmosphere of the preceding movement, and continues with a series of episodes interrupted by the rondo motif. Light and darkness alternate in steady progress towards a forceful conclusion.

Text: Gunnar Danbolt

English version: Roger Martin

Spilleglede, et høyt teknisk og musikalsk nivå, sammen med en tydelig tilstedeværelse og et nytt blikk på tradisjonelt materiale, er blitt varemerket til **Den danske strykekvartett**. Tim Fredriksen har vært deres viktigste lærer, i tillegg har kvartetten deltatt i mesterklasser og blitt instruert av Tokyo- og Emerson-kvartettene, Alasdair Tait, Paul Katz og Hugh Macguire. De fire unge musikerne har optrådt i hele Europa, særlig i Tyskland og Wigmore Hall i Storbritannia. Kwartetten vant NORDMETALL – Ensemble Prize 2010 under Mecklenburg-Vorpommern Festival i Tyskland. De mottok også Danmarks største kulturpris, Carl Nielsen Prize i 2011.

Its high technical and musical quality, its joy of playing, the powerful impact it makes on stage and its fresh approach to familiar repertoire have all become trademarks of the **Danish String Quartet**. Their main teacher and mentor is Professor Tim Frederiksen, but the quartet has additionally participated in master classes and received instruction from the Tokyo and Emerson Quartets, Alasdair Tait, Paul Katz and Hugh Maguire. The four young musicians have performed throughout Europe, returning repeatedly to venues in Germany and Wigmore Hall in London. The quartet was announced the 2010 Nordmetall Ensemble Prize Winner at the Mecklenburg-Vorpommern Festival in Germany, and in 2011 received the Carl Nielsen Prize, Denmark's highest cultural award.

Christian Ihle Hadland er født i 1983 og studerte med Jiri Hlinka ved Barratt Due Musikk institutt. Han gjorde sin orkesterdebut med Kringkastingsorkesteret da han var 15, og har siden optrådt med alle de store norske orkestrene og en rekke internasjonale. Han er etterspurt som konsert- og kammermusiker og har optrådt ved mange prestisjefylte arenaer og festivaler. Han har optrådt ved Festspillene i Bergen en rekke ganger, og var solist på Griegs a-mollkonsert i 2012. Ihle Hadland har gjort flere innspillinger og vunnet en rekke priser, inkludert Den norske solistpris, Lindemanprisen, Shell-prisen og Statoils talentstipend for klassisk musikk 2009. I 2010 ble han kunstnerisk leder for Kammermusikkfestivalen i Stavanger sammen med Martin Fröst. I 2011 ble han tatt opp i BBC Radio 3s New Generation Artist-program, og i 2013 debuterte han ved BBC Proms. Samme år ga han ut en Spellemannpris-nominert innspilling av Mozarts pianokonsert nr. 21 og 22 sammen med Oslo-filharmonien.

Foto: Anders Bergersen

Christian Ihle Hadland was born in 1983 and studied with Jiri Hlinka at the Barratt Due Institute of Music. He made his debut with the Norwegian Radio Orchestra at the age of 15, and has since gone on to perform with all of Norway's leading orchestras and several international orchestras. He is in great demand both as a recitalist and as a chamber musician and has appeared at a variety of prestigious venues and festivals. He has performed a number of times at the Bergen International Festival since 2004, and was the soloist in Grieg's A minor Piano Concerto in 2012. Christian Ihle Hadland has made several recordings and won numerous awards, including the Norwegian Soloist Prize, the Lindeman Prize and the Shell Prize. He was named Statoil's Classical Artist 2009 and was in 2010 appointed joint Artistic Director of the Stavanger Chamber Music Festival with Martin Fröst. In 2011 he joined the BBC Radio 3 New Generation Artists scheme, and in 2013 made his debut at the BBC Proms. His recording of Mozart's Piano Concertos nos. 21 and 22 with the Oslo Philharmonic released the same year was nominated for Spellemannsprisen, the Norwegian Grammy award.

Foto: Helge Hansen

Andre festspillkonserter i Håkonshallen

More Festival Concerts in Håkonshallen

Rosenkransmeditasjoner

Rosary Meditations

29. mai kl 19:30–20:45

29 May at 19:00–20:45

Finalefest for nordiske solister

Nordic Soloist Finals

30. mai kl 20:00–22:15

30 May at 20:00–22:15

Les Arts Florissants

31. mai kl 19:30–21:50

31 May at 19:30–21:50

Leif Ove Andsnes & venner I

Leif Ove Andsnes & Friends I

01. juni kl 19:30–21:05

01 June at 19:30–21:05

Borodin strykekvartett

Borodin String Quartet

02. juni kl 19:30–21:15

02 June at 19:30–21:15

Stockhausen - Stimmung m/Theatre of Voices

Stockhausen - Stimmung with Theatre of Voices

03. juni kl 19:30–20:40

03 June at 19:30–20:40

Ensemble Allegria m/Ane Dahl Torp & Lawrence Power

Ensemble Allegria with Ane Dahl Torp & Lawrence Power

04. juni kl 19:30–21:10

04 June at 19:30–21:10

Vivaldi – Concerti a due

05. juni kl 19:30–21:00

05 June at 19:30–21:00

Quatuor Diotima

07. juni kl 19:30–21:10

07 June at 19:30–21:10

Trio Wanderer

08. juni kl 19:30–21:30

08 June at 19:30–21:30

27. MAI — 10. JUNI
2015

FESTSPILLENE
I BERGEN

SE MER
WWW.FIB.NO

Festspill- gavekort

Gavekortet kan brukes til å kjøpe billetter til alle arrangement på Festspillene i Bergen og til andre festspillprodukter.

Bestill på telefon 55 21 06 30 eller på e-post til bestilling@fib.no og få kortet tilsendt i posten, uten ekstra gebyr, eller kjøp direkte fra Festspillenes billettbod.

Gavekortet er gyldig i ett år fra kjøpsdato.

